

Záměr na vyhlášení zvláště chráněného území

Přírodní památka Klínovec

Název zvláště chráněného území
Klínovec

Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území
přírodní památka – dále jen PP

Předměty ochrany a jejich popis

Horské třtinové a papratkové smrčiny pod vrcholem Klínovec s příměsí jeřábu ptačího pravého (*Sorbus aucuparia* subsp. *aucuparia*) a jednotlivým výskytem keřových forem buku lesního (*Fagus sylvatica*) – přírodní stanoviště 9410 Acidofilní smrčiny *Vaccinio-Piceetea*; horská fauna saproxylických brouků vázaná na toto stanoviště; druhy datlík tříprstý (*Picoides tridactylus*) a kos horský (*Turdus torquatus*).

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
L9.1 - Horské třtinové smrčiny L9.3 - Horské papratkové smrčiny (9410 Acidofilní smrčiny <i>Vaccinio-Piceetea</i>)	100%	Jedná se o vegetaci asociace <i>Calamagrostio villosae</i> - <i>Piceetum abietis</i> a maloplošně <i>Athyrio distentifolii</i> - <i>Piceetum abietis</i> , v současné podobě ve velmi dobrém stavu. Příměs tvoří jeřáb ptačí pravý (<i>Sorbus aucuparia</i> subsp. <i>aucuparia</i>), patrný je i jednotlivý ojedinělý výskyt buku lesního (<i>Fagus sylvatica</i>) v keřové formě. Vhodné je doplnit chybějící javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>). V SV části dochází k rozpracování porostů s tvorbou přirozenější vertikální struktury a hustším korunovým zápojem. Stav celé lokality však ohrožuje tvorba odvodňovacích kanálů ve svažitém terénu, které v aktuální podobě mají charakter spíše potoků (drobných vodních toků). V porostech se i přes tyto negativní jevy vyskytují mozaiky mírně podmáčených a vlhkých lokalit, což zvyšuje pestrost celého biotopu. Dalším potenciálně negativním prvkem je antropogenní ovlivnění v důsledku výskytu lyžařského areálu sousedící s lokalitou (výskyt odpadků, sešlapávání vegetace v jarním období, atd.).

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
datlík tříprstý <i>Picoides tridactylus</i>	jeden pár	EN	Celé území, tj. především horské třtinové smrčiny se starými jedinci dřevin.
kos horský <i>Turdus torquatus</i>	jeden pár	EN	Ve vrcholové části lokality, S a SZ území, hnízdí min. jeden pár.

Poznámka: Stupně ohrožení jsou udávány podle platných Červených seznamů: obratlovci - Chobot & Němec (eds.) 2017: EN – Ohrožený druh.

Cíl ochrany

Cílem ochrany území je obnova a ochrana přirozeného ekosystému tvořícího předmět ochrany, formovaného především působením přírodních sil.

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L9.1 - Horské třetinové smrčiny a L9.3 - Horské papratkové smrčiny (9410 Acidofilní smrčiny <i>Vaccinio-Piceetea</i>)	Udržení biotopu v podobě věkově strukturovaných porostů s přirozenou druhovou skladbou a převažující přirozenou obnovou.	- rozloha biotopu (34 ha) - hodnocení porostů ve stupních přirozenosti 1-3 (34 ha) - odpovídající zastoupení dřevin přirozené druhové skladby - dosažení diferenciované struktury porostu

B. druhy

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
datlík tříprstý <i>Picoides tridactylus</i>	Zachování vhodných podmínek pro hnízdění druhu	hnízdění druhu (min. 1 pár)
kos horský <i>Turdus torquatus</i>	Zachování vhodných podmínek pro hnízdění druhu	hnízdění druhu (min. 1 pár)

Základní ochranné podmínky

Zákonná ochrana přírodní památky je dána ustanovením § 36 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen zákon), podle kterého jsou zakázány změny nebo poškozování přírodní památky a hospodářské využívání vedoucí k jejímu poškození.

Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- vysazovat jehličnaté dřeviny, vyjma jedle bělokoré, provádět lesní těžbu, odstraňovat odumírající a mrtvé dřevo z porostů;
- zřizovat obory, budovat myslivecká zařízení (včetně krmelišť, zásypů, slanisk a napajedel), přikrmovat a vnadit zvěř;
- používat chemické přípravky (vyjma použití repelentů při ochraně mladých lesních porostů a biocidů k likvidaci invazních a expanzivních druhů při péči o přírodní památku), vápnit a hnojit pozemky;
- provádět úpravy vodních toků, zakládat nové a udržovat stávající odvodňovací systémy;
- vyznačovat nové lyžařské, cyklistické a pěší turistické trasy;
- povolovat, umisťovat a provádět stavby a terénní úpravy, zakládat skládky a deponie jakéhokoliv materiálu, provádět geologické práce a těžit nerosty;
- měnit druh a způsob využití pozemků.

Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených záměrem

PP: Katastrální území 687049, Háj u Loučné pod Klínovcem – p. p. č. 936/2 část.

Předpokládaná výměra zvláště chráněného území

PP: 34,6080 ha

Rozloha byla stanovena dle záznamu měření hranice PP v programu ArcMap a může být upřesněna po geodetickém zaměření území.

Odůvodnění návrhu

Území nebylo v minulosti zvláště chráněným územím. Oblast Klínovce přitom zahrnuje v Krušných horách unikátní komplexy horských smrčín a rašelinných smrčín. I přes neexistenci statutu ochrany přírody v konkrétním území je navržená PP Klínovec v dobrém stavu. Z lesnického hlediska se jedná o ekosystémy významné pro zachování genofondu dřevin, lesní porosty mají významnou půdo-ochrannou funkci. Na částech území, zejména v severní části, bylo lesnickým managementem docíleno téměř zapojené vertikální struktury porostu, čímž se zvýšila jeho věková, výšková a tloušťková struktura.

Název Klínovec je užíván historicky ve vztahu k předmětnému území. V tomto ohledu nedojde k duplicitě názvů zvláště chráněných území.

Stanovená kategorie ochrany pro dané území odpovídá vymezení jednotlivých kategorií zákonem. Dle předmětu ochrany a cílů ochrany by byla vhodnější kategorie přírodní rezervace, nicméně velikost území je nedostatečná pro dlouhodobý stabilní samostatný vývoj.

Předmět ochrany je vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty území nově navržené PP v celém jejich rozsahu. Zejména má za cíl zahrnout předměty ochrany evropsky významné lokality Klínovecké Krušnohoří (CZ0420528) vymezené nařízením vlády č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit, v platném znění, a to stanoviště 9410 - Acidofilní smrčiny (*Vaccinio-Piceetea*). Ostatní předměty ochrany nebyly v území zjištěny.

Z průzkumných a podkladových prací, pořízených úřadem v rámci projektu „Implementace území soustavy Natura 2000 v Ústeckém kraji – 3. etapa 2014 – 2015“ vyplývá, že k trvalému zachování předmětů ochrany EVL Klínovecké Krušnohoří v reprezentativní podobě je vhodné zahrnout do zvýšené ochrany i porosty acidofilních smrčín masivu Klínovce, kde se vyskytují v rámci Ústeckého kraje v jedinečné podobě horských třtinových smrčín. Na ostatním území Krušných hor jsou reprezentativní typy acidofilních smrčín zastoupeny převážně v podobě podmáčených smrčín v návaznosti na rašelinné biotopy.

Přírodní památka je navrhována v oblasti s vyšším zastoupením starších porostů v kompaktním nefragmentovaném celku. Další reprezentativní smrčiny v oblasti Klínovce jsou mimo EVL. Starší porosty jsou významnými biotopy zvláště chráněných druhů a druhů ohrožených vyhynutím dle červených seznamů. Je to způsobeno dlouhodobou kontinuitou těchto porostů a relativně vysokým zastoupením mikrohabitatů v nich. Cílem ochrany území je zachování a zlepšení příznivého stavu lesních porostů reprezentujících předmět ochrany evropsky významné lokality, s důrazem na udržení biotopů širokého spektra druhů zejména dřevožijních organismů (saproxylických brouků, lignikolních hub) a ptáků. Z ptáků jsou jmenovitě vyzdviženy dva významné druhy horských poloh, jejichž zbytkové populace se v oblasti Klínovce nacházejí – kos horský a datlík tříprstý. Pro zachování a zlepšení druhové pestrosti území bude významné udržet části lesa v senescentním stádiu a s tím související ponechávání dostatečného množství mrtvého dřeva v různém stupni rozkladu. Cílem ochrany území je podpořit kontinuitu stanoviště v podobě věkově a prostorově strukturovaných porostů přirozené druhové skladby podporou přírodních procesů a minimalizací hospodářských zásahů.

Lesnické hospodaření je z pohledu předmětů ochrany klíčové pro zachování a zlepšení jejich příznivého stavu. Jako nejvýznamnější a určující pro další vývoj jsou z tohoto pohledu vyhodnoceny obnovní zásahy, tedy mytní těžby a následné zalesnění. Umisťování těžeb jejich rozsah, způsob a doba provedení jsou zásadním faktorem ovlivňujícím stav předmětů ochrany. Navržené bližší ochranné podmínky přitom neznamenají apriorní vyloučení těžebních zásahů v lesních porostech, nýbrž jejich maximální přizpůsobení potřebám předmětů ochrany přírodní památky a evropsky významné lokality jak objemem, tak i formou i časovým postupem.

V rámci území i jeho okolí je patrné silné poškozování porostů zvěří. Příkrmováním zvěře a podporou jejího výskytu na lokalitě dochází ke zhoršování podmínek pro společenstva a druhy předmětu ochrany.

Území je cenné jako klidový komplex horských smrčín, podobné aktivity vedou k rušení předmětů ochrany, mohou být nevhodným vedením trasy vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

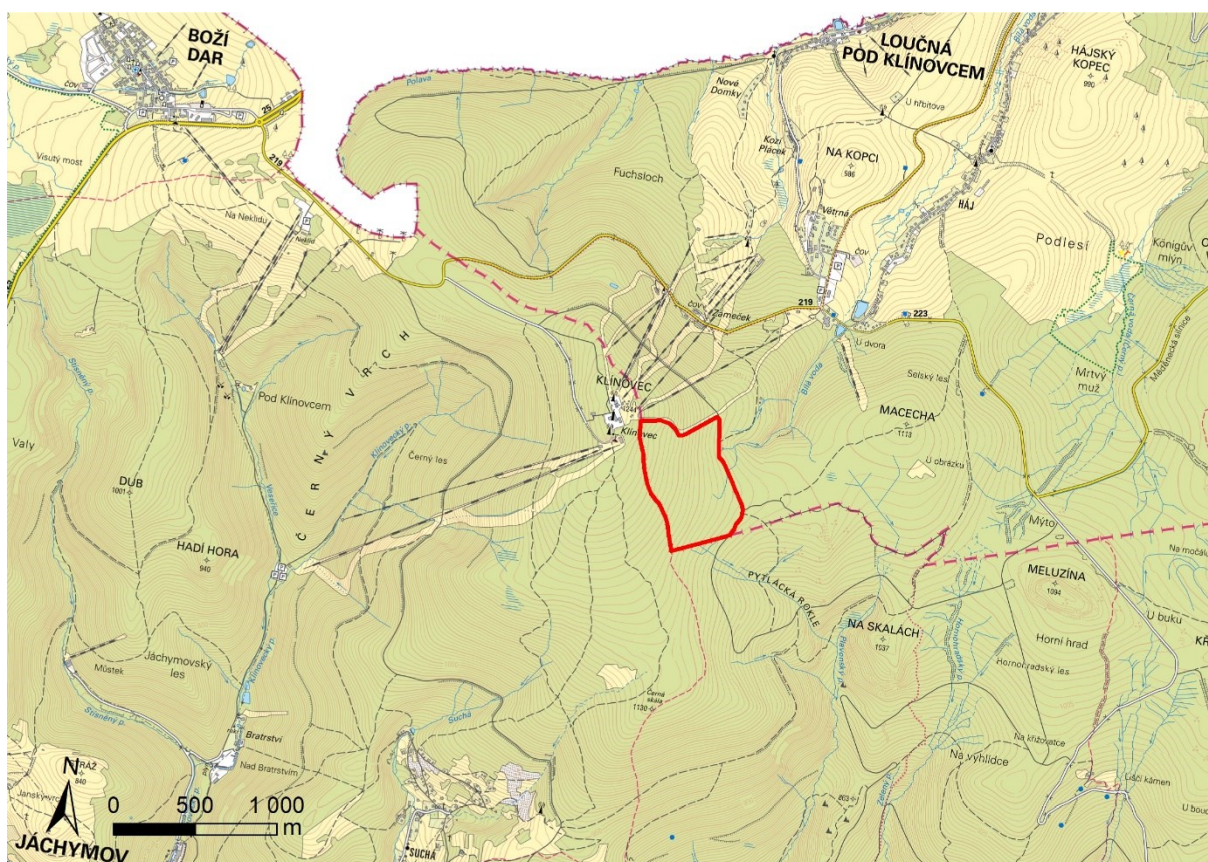
Významným rizikem pro lesní porosty jsou i stavební záměry soustředěné do oblasti Klínovce jako nejvyšší oblasti Krušných hor s vysokým rekreačním potenciálem.

Navržená hranice přírodní památky je vedena přednostně po hranicích stávajících parcel katastru nemovitostí, které zde vymezují i místní působnost orgánu ochrany přírody Krajského úřadu Ústeckého kraje, případně na rozhraní lesa a sjezdové lyžařské tratě. Zároveň je tato hranice zpravidla dobře zřetelná i v terénu dle přírodních markantů.

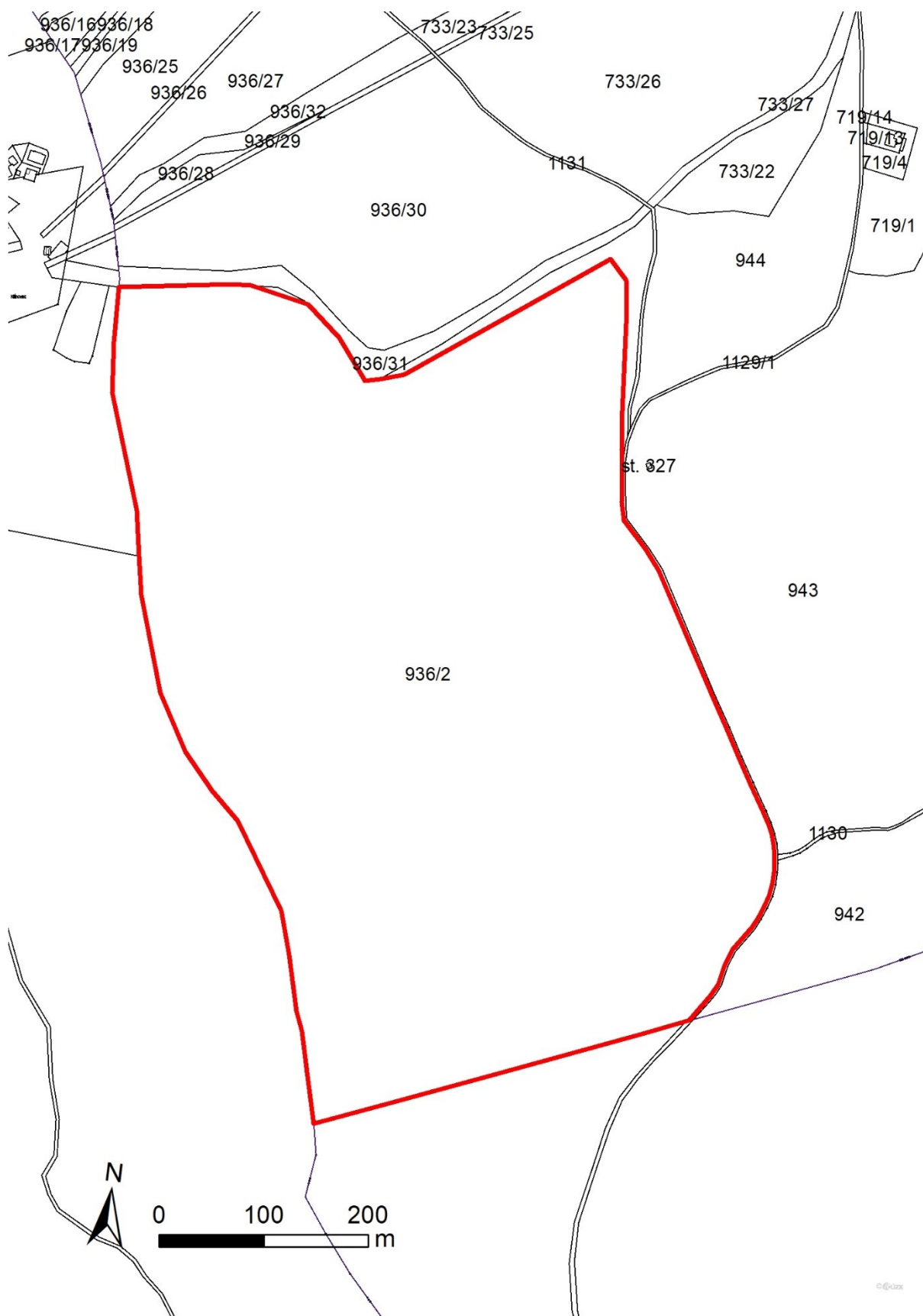
Přílohy

1. Orientační mapa PP Klínovec
2. Katastrální mapa se zákresem PP Klínovec
3. Základní mapa se zákresem PP Klínovec

Příloha 1. Orientační mapa PP Klínovec

Příloha 2. Katastrální mapa se zákresem PP Klínovec

Příloha 3. Základní mapa se zákresem PP Klínovec

